

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

березня 2022 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників на навчання до аспірантури для здобуття
освітнього ступеня **доктора філософії** зі спеціальності
081 «Право»,
освітньо-наукової програми «Право»

Острог – 2022

Програма вступного випробування для вступників до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» на основі освітнього ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, Укладачі: д.ю.н., проф. Попелюшко В. О., д.ю.н., проф. Дробуш І. В., к.ю.н., доц. Герасимчук О. П., к.ю.н., доц. Блащук Т. В., к.ю.н. Шминдрук О.Ф., к.ю.н. Панчук І. О. – Острого: НаУОА, 2022.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри теорії та історії держави і права (Протокол №7 від 28 лютого 2022), кафедри державно-правових дисциплін (Протокол №7 від 28 лютого 2022 року), кафедри цивільно-правових дисциплін (Протокол №7 від 21 лютого 2022 року), кафедри кримінально-правових дисциплін (Протокол №7 від 28 лютого 2022 року).

Завідувач кафедри теорії та історії
держави і права

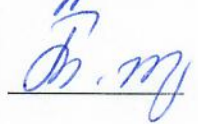
Петро КРАЛЮК

Завідувач кафедри
державно-правових дисциплін

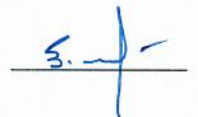
Ірина ДРОБУШ

Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін

Тетяна БЛАЦУК

Завідувач кафедри
кримінально-правових дисциплін

Василь ПОПЕЛЮШКО

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 6 від 29 березня 2022 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Ольга КРИВИЦЬКА

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, які вступають до аспірантури на основі освітнього ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право».

Результати вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» https://www.oa.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pruymalny_komisiyu

Вступне випробування проводиться комплексно та включає питання із таких дисциплін: *теорія права; кримінальне право та кримінальний процес; цивільне право та цивільний процес; конституційне право України.*

III. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми абітурієнти повинні мати повну вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі права та інших суспільних наук, продемонструвати здатність вирішувати типові професійні завдання. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

В розрізі зазначених вище дисциплін абітурієнт повинен:

«Теорія права»:

знати:

- особливості предмету та методу теорії права, їх практичне значення;
- основні напрями сучасної правової думки;
- проблеми праворозуміння і змісту права;
- основні теоретичні та методологічні аспекти порівняльного правознавства (юридичної компаративістики);
- сутність та загальну характеристику правових систем сучасності;
- особливості та проблеми правотворчих та правозастосовчих процесів.

вміти:

- володіти і використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії права;

- здійснювати критичний аналіз проблем державно-правової дійсності із застосуванням знань теорії права;
- застосовувати знання з теорії права для вирішення конкретних правових питань та проблем;
- надавати обґрунтовані рекомендації щодо шляхів удосконалення правової системи України;
- вірно тлумачити і застосовувати юридичні акти;
- всебічно оцінювати і кваліфікувати юридично значущі обставини та юридичні факти.

«Кримінальне право та кримінальний процес»:

знати:

- зміст кримінально-правового законодавства, структуру Кримінального кодексу України, Постанов Пленуму Верховного Суду України;
- практику застосування кримінального законодавства, основні проблеми кримінально-правової доктрини і практики, а також перспективу подальшого розвитку і удосконалення кримінального права;
- законодавчу базу кримінального процесу, сутність кримінальних процесуальних норм;
- практику застосування кримінального процесуального законодавства.

вміти:

- аналізувати склад кримінального правопорушення та кваліфікуючих ознак;
- порівнювати та розмежовувати суміжні кримінальні правопорушення;
- розв'язувати задачі, робити правильну кваліфікацію конкретних практичних ситуацій;
- використовувати практику тлумачення й застосування Європейським судом з прав людини Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Протоколів до неї;
- розв'язувати практичні ситуації, пов'язані із застосуванням кримінальних процесуальних норм;
- оцінювати правильність додержання кримінального процесуального порядку (процедури) за результатами аналізу конкретних ситуацій;
- визначати основні проблеми кримінальної та кримінальної процесуальної доктрини і практики, робити висновки на основі їх дослідження, знаходити найбільш оптимальний спосіб їх вирішення;
- оцінювати основні наукові тенденції щодо вдосконалення кримінального та кримінального процесуального законодавства.

«Цивільне право та цивільний процес»:

знати:

- нормативне регулювання цивільних правовідносин в Україні;
- особливості захисту особистих немайнових прав особи;
- особливості виникнення, зміни та припинення права власності;

- поняття та істотні умови цивільно-правових договорів;
- особливості відшкодування шкоди.

вміти:

- складати цивільно-правовий договір;
- здійснювати класифікацію договорів та деліктів;
- застосовувати спеціальне законодавство;
- застосовувати норми матеріального і процесуального права;
- застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій;
- аналізувати та застосовувати судову практику Касаційного цивільного суду Верховного суду.

«Конституційне право України»:

знати:

- еволюцію, сучасний стан й основні тенденції розвитку конституційного права України як провідної галузі національної системи права;
- предмет, метод та систему конституційного права;
- основні джерела конституційного права України;
- основні конституційно-правові поняття й терміни;
- сутність і зміст засад конституційного ладу України;
- конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні, інститутів громадянського суспільства;
- конституційні форми безпосередньої демократії в Україні, зміст їх правового регулювання;
- особливості виборчої системи України;
- конституційно-правовий статус органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні;
- адміністративно-територіальний устрій України, основні напрями його реформування у контексті конституційної реформи в Україні.

вміти:

- будувати професійну діяльність, виходячи з конституційних принципів (державного суверенітету, верховенства права, законності, пріоритету прав людини тощо);
- застосовувати, за необхідності, приписи чинної Конституції України безпосередньо, з посиланнями на норми, що їх деталізують;
- здійснювати конституційно-правову кваліфікацію подій і явищ, що відбуваються у різних сферах суспільного життя;
- давати конституційно-правову оцінку рішень і дій органів публічної влади та їх посадових осіб;
- аналізувати чинне конституційне законодавство України та існуючу практику з точки зору конституційно-правової теорії;
- аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій науки конституційного права та чинного конституційного законодавства.

ІV. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ПРАВА»

1. Походження, властивості та завдання права.
2. Принципи права: генеза та правова природа.
3. Особливості фіксації та застосування принципів права.
4. Сучасні підходи до розуміння права.
5. Правові аксіоми, юридичні презумпції та фікції.
6. Поняття і види джерел права. Співвідношення поняття джерело та форма права.
7. Прецедентна практика Європейського суду з прав людини як джерело права України.
8. Співвідношення національного і міжнародного права.
9. Верховенство права та його елементи. Доктрина верховенства права у практиці Європейського суду з прав людини.
10. Верховенство права і правова держава. Становлення правової держави в Україні.
11. Верховенство права і соціальна держава. Становлення соціальної держави в Україні.
12. Вертикальна (ієрархічна) та горизонтальна (галузева) системи нормативно-правових актів.
13. Правотворення та правотворчість.
14. Судова правотворчість.
15. Прогалини в нормативних актах та способи їх подолання. Аналогія права і аналогія закону.
16. Юридична мова та юридична техніка.
17. Правове регулювання та правовий вплив.
18. Сутність та практичне значення порівняльного правознавства.
19. Сучасні правові системи та тенденції їх розвитку.
20. Місце правової системи України серед правових систем сучасності.

Рекомендована література

1. Великий енциклопедичний юридичний словник / За ред. акад. НАН України Ю.С. Шемшученка. – К.: ТОВ “Вид-во “Юридична думка”, 2007. – 992 с.
2. Загальна теорія держави і права : підручник / за ред.: М. В. Цвік, О. В. Петришин. – Х. : Право, 2010. – 584 с.
3. Кириченко В. М., Куракін О. М. Теорія держави і права: модульний курс: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 264 с.
4. Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум./ Н. М. Крестовська Л. Г. Матвєєва / Юрінком Інтер, 2015 – 584 с.
5. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: Підручник. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009

6. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2015. – 368 с.
7. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д. В. Лук'янов, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський, Г. О. Христова ; за заг. ред. О. В. Петришина. – 4-те вид., допов. і змін. – Х. : Право, 2015. – 204 с.
8. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2008.
9. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.
10. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. – К.: Ваіте, 2015. – 392 с.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС»

1. Проблеми нормативного закріплення принципів кримінального права.
2. Проблеми визначення поняття злочину та кримінального проступку.
3. Проблеми визначення та застосування санкцій у кримінальному праві України.
4. Оціночні поняття у кримінальному праві.
5. Проблеми визначення об'єкта кримінального правопорушення.
6. Теоретичні та прикладні проблеми обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
7. Загальні положення про систему покарань: актуальні питання теорії та практики.
8. Примусові заходи медичного характеру: актуальні питання теорії та практики.
9. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб: світовий досвід та перспективи в Україні.
10. Актуальні проблеми кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України.
11. Зміст завдань кримінального провадження (ст. 2 КПК).
12. Кримінальний процесуальний зміст принципу верховенства права в контексті практики ЄСПЛ (ч.2 ст. 8 КПК).
13. Підстави та порядок отримання висновку експерта (ст.ст. 242-244 КПК).
14. Поняття та види предмета доказування (ч.1 ст. 91, ст. 284 та ін. КПК).
15. Тримання під вартою як винятковий запобіжний захід, його мета та підстави (ст.ст. 177, 183 КПК).
16. Підстави та порядок початку досудового розслідування (ст. 214 КПК).
17. Мета, підстави і порядок проведення обшуку (ст.ст. 234-236 КПК).
18. Види форм закінчення досудового розслідування (§§ 1-3 гл. 24 КПК).
19. Повноваження суду у підготовчому провадженні (ст.ст. 314-316 КПК).

20. Види, порядок ухвалення, форма та вимоги до рішень суду першої інстанції (ст.ст. 369-371 КПК).

Рекомендована література:

1. Кримінальне право України. Загальна частина. Підруч. / За ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. К.-Х.: Юрінком Інтер-Право, 2010.
2. Кримінальне право України. Особлива частина. Підруч. / За ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. К.-Х.: Юрінком Інтер-Право, 2010.
3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За заг. ред. В.Г. Гончаренка. К.: Юрінком Інтер, 2002.
4. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 р. / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. К.: ВД «Дакор». 2019.
5. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 р. / За ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. К.-Х.: Юрінком Інтер-Право, 2003.
6. Колос М. Становлення та розвиток науки кримінального права [Текст] / М. Колос // Правова доктрина України : у 5 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Х. : Право, 2013. Т. 5 : Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку.
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
8. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
9. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
10. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
11. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3352-12>
12. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
13. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Загубня та Табачкова проти України» від 12 листопада 2020 року URL: <https://minjust.gov.ua/files/general/2020/12/15/20201215110648-88.doc>
14. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Котій проти України» від 5 березня 2015 р., остаточне від 5 червня 2015 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a82
15. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Малов проти України» від 18 грудня 2018 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_d85#Text
16. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Науменко проти України» від 9 листопада 2004 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_353
17. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Пантелеєнко проти України» від 29 червня 2006 р. URL:

http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/974_274

18. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Сердюк проти України» від 12 березня 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a49#Text

19. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Христов проти України» від 19 лютого 2009 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_443

20. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Чанев проти України» від 9 жовтня 2014 р., остаточне від 9 січня 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a37#Text

21. Вапнярчук В. В. Теорія і практика кримінального процесуального доказування: монографія. Х. Юрліт. 2017. 408 с.

22. Гловюк І. В. Використання практики Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні: навчально-методичний посібник / І. В. Гловюк, М. М., Стоянов, В. А. Завтур. Одеса. 2017. 224 с.

23. Колодчин Д. В. Кримінальний процесуальний інститут тримання під вартою: монографія. К. Дакор. 2020. 236 с.

24. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / за загальною редакцією професорів В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.

25. Кримінальний процес : підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. Туманянц та ін. ; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. Х. : Право, 2013. 824 с.

26. Кримінальний процесуальний кодекс України з постійними матеріалами практики Європейського суду з прав людини / [А. В. Столітній, Ю. Г. Севрук, О. В. Сапін та ін.] ; за ред. А. В. Столітнього. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2019. 952 с.

27. Крет Г. Р. Міжнародні стандарти в доказуванні в кримінальному процесі: теоретико-правові та практичні основи: монографія. Калуш. 2020. 452 с.

28. Михайленко В. В. Реалізація засади верховенства права у кримінальному провадженні: монографія. К. 2019. 256 с.

29. Попелюшко В. О. Предмет доказування в кримінальному процесі (кримінально-процесуальні та кримінально-правові аспекти). Острого : Видав-во НУ «Острозька академія», 2001. 196 с.

30. Попелюшко В. О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та прикладні проблеми: Монографія. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2010. 600 с.

31. Посібник зі статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод Право на справедливий суд (кримінальний процесуальний аспект). Перша частина / Переклад з англійської мови та опрацювання цього посібника: адвоката, кандидата юридичних наук, заслуженого юриста України Олександра Дроздова та адвоката, кандидата юридичних наук, директора Адвокатського бюро «Дроздова та партнери» Олени Дроздової. 2019. URL: https://protocol.ua/ua/posibnik_zi_statti_6_konventsii_pro_zahist_prav_lyudini_i_osnovopolognih_svobod/

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»

1. Поняття цивільного права і його місце в системі права.
2. Об'єкт і предмет у цивілістичних дослідженнях.
3. Методи здійснення цивілістичних досліджень.
4. Об'єкти цивільних прав: поняття та види.
5. Проблема класифікації і систематизації особистих немайнових прав в цивілістичній науці.
6. Поняття та види зобов'язань у цивільному праві.
7. Види способів забезпечення виконання зобов'язань.
8. Права поручителя, який виконав зобов'язання, забезпеченепорукою.
9. Класифікація договірних зобов'язань.
10. Співвідношення понять «деліктне зобов'язання» та «деліктна відповідальність».
11. Актуальні проблеми цивільної юрисдикції.
12. Спрощене позовне провадження: актуальні питання теорії та практики.
13. Проблематика інституту зловживання процесуальними правами в цивільному процесі.
14. Інститут врегулювання спору за участі судді: актуальні питання теорії та практики.
15. Засоби доказування в цивільному процесі: практичні аспекти.
16. Поняття і види рішень суду 1-ої інстанції.
17. Апеляційне провадження в цивільному процесі: актуальні питання.
18. Проблематика касаційного провадження в цивільному процесі.
19. Судові витрати в цивільному процесі: актуальні питання.
20. Функціональні принципи цивільного процесу.

Рекомендована література:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Голос України. – 2003. - № 47-48.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 18. – Ст. 144.
4. Цивільний процесуальний кодекс України. Затверджений Законом Української РСР від 18 липня 1963 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1963. - № 30. – Ст. 464.
5. Повітряний кодекс України, ВВР України, 1993 р., № 25, ст. 274; 1998 р., ст. 5, ОВУ; 2000 р., № 1, ст. 26.
6. Житловий кодекс Української РСР. Затверджений Законом Української РСР від 30 червня 1983 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1983. – додаток до № 28. – Ст. 573.
7. Земельний кодекс України. Затверджений Законом України від 25 жовтня

2001р. // Урядовий кур'єр. – 2001. – 15 листопада.

8. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - № 21-22. – Ст. 135.

9. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. станом на 1 вересня 2016 р. (Зб. ф.) / [За заг. ред. Бобрика В. І.] К : Центр учбової літератури, – 2016. – 784 с.

10. Цивільне право України / Під ред. О.Г. Брагеля, С.В. Губаря, В.П.Мироненко. – К.: ПАЛИВОДА, 2005. – 256 с.

11. Цивільне право України : підручник. Загальна частина / [За ред. проф. Бошицького Ю.Л. та проф. проф. Шишки Р. Б. (кер. авт.. кол.)] – К.: Вид. Ліра – К, 2014. – 760 с.

12. Цивільне право України : підручник. Особлива частина / [За заг. ред. д. ю. н., проф.. Р. Б. Шишки.] – К.: Вид. Ліра – К, 2015. – 1024 с.

13. Цивільне право України. Загальна частина / [за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика]. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 976 с.

14. Цивільне право України. Особлива частина / [за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика]. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 1176 с.

15. Цивільне право України: Академічний курс: Підр.: У двох томах. Т.1 / За заг. ред. Я.М. Шевченко. – К.: Ін Юре, 2004. – 408с.

16. Цивільне право України: В двох томах / Під ред. В.І. Борсова, Л.М. Баранової, І.В. Жилінкової. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 552 с.

17. Право інтелектуальної власності / О. А. Підопригора, О. Д. Святоцький. – 2-е вид. – К.: ІнЮре, 2004. – С. 670.

18. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци; Кол. авт.: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Слово, 2006. – 1104 с.

19. Цивільний процес : навч. посіб. для здобувачів вищ.освіти / [К. В. Гусаров, М. В. Жушман, С. О. Кравцов та ін.]. – Х. : Право, 2017. – 234 с.

20. Комаров В.В. Вчення про предмет цивільного процесуального права. Право України. 2017. № 5. С. 154–173.

21. Комаров В.В. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України. Харків. Право, 2012.

22. Комаров В.В. Цивільне процесуальне право: проблеми методології науки, диференціації та уніфікації судових процедур. Правова система України: історія, стан, перспективи: у 5 т. Т. 3: Цивільно-правові науки. Приватне право / за заг. ред. Н.С. Кузнецової. Харків: Право, 2008.

23. Комаров В.В., Сакара Н.Ю. Право на справедливий судовий розгляд у цивільному судочинстві: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. акад. України, 2007.

24. Курс цивільного процесу: підручник / В.В. Комаров, В.А. Бігун, В.В.Баранкова та ін.; за ред. В.В. Комарова. Харків. Право, 2011.

25. Позовне провадження: монографія / В.В. Комаров, Д.Д. Луспеник, П.І. Радченко та ін.; за ред. В.В. Комарова. Харків: Право, 2011.

26. Сакара Н. Ю. Проблема доступності правосуддя у цивільних справах: монографія. Харків: Право, 2010.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

1. Поняття, предмет та система конституційного права України як галузі права.
2. Конституційне право України як наука.
3. Джерела конституційного права України як галузі права: поняття та види.
4. Конституційно-правова відповідальність: поняття, види, форми (санкції).
5. Поняття та загальна характеристика Конституції як Основного Закону держави.
6. Поняття та засади конституційного ладу України.
7. Конституційно-правовий статус людини і громадянина як інститут конституційного права: поняття, елементи та їх загальна характеристика.
8. Поняття і види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.
9. Механізм реалізації та гарантії прав та свобод людини і громадянина: поняття, види, загальна характеристика.
10. Громадянство України: поняття, принципи, підстави набуття та припинення.
11. Поняття, основні форми, функції та механізм безпосередньої демократії.
12. Місце Верховної Ради України в системі органів державної влади.
13. Організація та порядок роботи Верховної Ради України.
14. Законодавчий процес та його стадії.
15. Місце та роль Президента України в конституційній системі органів державної влади.
16. Поняття і сутність виконавчої влади. Система органів виконавчої влади України.
17. Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції.
18. Поняття, система та принципи адміністративно-територіального устрою України.
19. Поняття, система та функції місцевого самоврядування в Україні.
20. Основні напрями реформування органів публічної влади в контексті реформи децентралізації.

Рекомендована література

1. Конституція України. Науково-практичний коментар / За заг. ред. Чижмарь К.І., Лавриновича О.В. Київ: Видавничий дім «Професіонал». 2021. 290 с.
2. Конституційний процес і права людини: Українська Гельсінська спілка з прав людини. URL: <https://helsinki.org.ua/konstytutsijnyj-protses-i-prava-lyudyny>
3. Виборчий Кодекс України, прийнятий 19 грудня 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

4. Про громадянство України: Закон України, прийнятий 18.01.2001 року / Відомості Верховної Ради України. 2001. №13. Ст.65.
5. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України, прийнятий 22.09.2011 року (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. Ст.179.
6. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 року (зі змінами) / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 16, ст.146
7. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України, прийнятий 23.12.1997 року // Відомості ВР України. 1998. № 20. Ст.99.
8. Про національну безпеку України: Закон України, прийнятий 21 червня 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
9. Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях: Закон України, прийнятий 18 січня 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
10. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
11. Регламент Верховної Ради України в редакції від 01.01.2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
12. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України: Закон України від 19.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
13. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпічмент): Закон України від 10.09.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
14. Про столицю України - місто-герой Київ: Закон України від 15.01.1999.
15. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 року (із змінами) // Відомості ВР України. 1997. № 24. Ст.170.
16. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
17. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України, прийнятий 5 лютого 2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
18. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17 червня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
19. Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.
20. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 328 с.
21. Любченко П. М. Муніципальне право : підручник / П. М. Любченко. – Харків : Право, 2019. 512 с.
22. Конституційне право України : підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Вступне випробування проводиться в усній або письмовій формі.

Бал вступного випробування визначається як сума балів, одержаних за відповідь на питання білету (4 питання у білеті по 1 з кожної дисципліни).

Максимальна оцінка, яку може отримати вступник, – 100 балів. Критерії оцінювання знань вступників за результатами вступного випробування за національною шкалою наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання знань вступників

Підсумковий бал за результатами вступного випробування	Підсумкова оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання знань вступника
91-100	Відмінно	Високий рівень підготовки, вміння аналізувати проблему, логічно та послідовно викладати свою думку, формулюючи науково-коректні висновки.
76-90,9	Добре	У цілому ґрунтовний рівень підготовки, вміння застосовувати отримані знання при вирішенні конкретного завдання або проблеми, проте подекуди недостатньо систематизований та/чи неповний виклад матеріалу, наявність окремих неточностей, які самостійно виправляються абітурієнтом, у визначенні понять, термінології та в достатньо аргументованих узагальненнях.
61-75,9	Задовільно	Базова підготовка, переважно вміння проаналізувати лише основні аспекти поставленої проблеми, недостатньо чіткі, неточні визначення понять, недостатньо аргументовані висновки і узагальнення, в яких допускаються помилки.
0-60,9	Незадовільно	Низький рівень підготовки, незнання більшої частини матеріалу, здатність лише в незначній мірі проаналізувати

		поставлену проблему або нездатність зробити це, непослідовний, неповний виклад фактичного матеріалу, фрагментарні висновки, обґрунтування яких відсутнє або ж переважно чи повністю помилкове.
--	--	--

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань вступного випробування складає 61 бал і більше за 100-бальною шкалою оцінювання.

Якщо підсумковий бал за результатами вступного випробування вступника становить менше 61 бала, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення вступного випробування;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.